

Serie: *Tandheelkunde zet stempel op postzegels* Van vrijheidsstrijders tot uitvinders

Er is een aanzienlijk aantal postzegels uitgegeven van tandartsen die zich op een ander gebied dan de tandheelkunde hebben onderscheiden. In de politieke arena kende, naast de in aflevering 1 van deze serie genoemde Braziliaanse vrijheidsstrijder Joaquim José da Silva Xavier, ook Cuba een vrijheidsstrijder, Emilio Nunez (1855-1922), met een tandartsachtergrond. Nunez werd generaal en vicepresident van het land. In Cuba werden van hem meerdere postzegels uitgegeven.

Joseph Trumpeldor (1880-1920) was een Rus met een Pools tandartsdiploma. In de Russisch-Japanse oorlog (1904-1905) verloor hij een arm. Hij emigreerde naar Palestina en stichtte daar verschillende nederzettingen. Hij werd vermoord bij Tel Hai, waar nu nog een monument voor hem staat. Onder meer in 1970 werd in Israël een postzegel met zijn beeltenis erop uitgegeven (afb. 1).

De Engelse tandarts Cyril Bernhard Freyberg (1889-1963) emigreerde naar Nieuw-Zeeland. Hij bracht het daar tot gouverneur-generaal. In 1990 werd hij geëerd met een postzegel. En in Pakistan was tandarts Fatima Jinnah (1893-1967), de jongere zuster van de oprichter van Pakistan, actief in de landelijke vrouwenbeweging en ze deed - weinig succesvol - mee aan een presidentsverkiezing. Postzegels van haar werden door Pakistan in 2003 en 2006 uitgegeven (afb. 2).

Daniëlla Casanova (1909-1943), van oorsprong een Corsicaanse, was tandarts in Parijs. In de Tweede Wereldoorlog sloot zij zich aan bij het verzet. In 1942 werd ze door de Gestapo gearresteerd en ze stierf in Auschwitz. Van haar zijn meerdere postzegels uitgegeven, waarvan de bekendste door Frankrijk in 1983 (afb. 3).

Opvallend is ook de postzegel waarop de Guyaan Cheddi Berres Jagan (1918-1997) staat. Jagan studeerde tandheelkunde in de Verenigde Staten en was oprichter van de People's Progressive Party. In 1992 werd hij premier van Guyana. In zijn sterftejaar werd er door Guyana een postzegel uitgebracht waarop hij samen met president Kennedy is te zien.

Van creatief begaafde tandartsen zijn eveneens postzegels verschenen, bijvoorbeeld met werk van tandarts Charley Peale (1741-1827), tevens oprichter van de Pennsylvania Academy of the Fine Arts in Philadelphia. Peale schilderde ongeveer 60 (!) portretten van president Washington. Een ervan staat op een door Amerika uitgegeven postzegel uit 1977 met de naam van Peale op de zegel (afb. 4).

Francois Talma (1763-1826) was aanvankelijk tandarts in Parijs. Later kreeg hij bekendheid als toneelspeler en regisseur. Frankrijk eerde hem in 1961 met een mooie postzegel. Ook gaf dat land in 1994 van Laurent Mourget (1763-1844), zeker niet bekend door zijn tandheelkundige

vaardigheden maar veel meer door zijn poppen en marionetten, een hele mooie zegel uit (afb. 5).

Sportende tandartsen zijn ook te zien op postzegels. Van voormalig langebaanschaatser Erhard Keller (Duitsland) gaven diverse landen een postzegel uit (afb. 6). Andere sporters die werden afgebeeld zijn verspringster Elzbieta Krzesińska (Polen), schermster Kerstin Palm (Zweden), badmintonster Lene Køppen (Denemarken), cricketspeler Montague Alfred Noble (Australië), golfspeler William Lowell sr (Verenigde Staten), lacrossespeler William George Beers (Canada) en atleet Alvin Kraenzlein (VS).

Een bijzondere categorie ten slotte, vormen de uitvinders en initiatiefnemers. De Canadese tandarts J.W. Elliot bijvoorbeeld was de uitvinder van de moderne sneeuwplough, en het grootste openluchtmuseum in Noorwegen, Maihaugen in Lillehammer is te danken aan tandarts Anders Sandvig. Van deze uitvinding en hobby zijn postzegels uitgebracht in 1986 en 1987. Stephen Smith (1891-1951) is heksenluiters in deze serie 'Tandheelkunde zet stempel op postzegel'. Smith ontwikkelde de zogenoemde 'Rocket Mail', post die van een schip per raket naar de wal werd geschoten. India eerde hem in 1992 postuum met een postzegel (afb. 7).

Literatuur

* Loey HT, Kowitz AA. Dentistry on stamps. J Dent Hist 1990-2009 (diverse artikelen).

Bron

D.J. Schutte, oud-adviserend tandarts

Datum van acceptatie: 6 oktober 2016

Adres: D.J. Schutte, Duinweg 21, 4325 EW Renesse

djschutte@zeelandnet.nl